

LÄNSI-SUOMEN
YMPÄRISTÖKESKUS
VÄSTRA FINLANDS
MILJÖCENTRAL

Paikka/Plats
Vaasa/Vasa

Päiväys
Datum
7.8.2009

Dnro
Dnr
LSU-2009-R-29(531)

EPV Tuulivoima Oy
Frilundsvägen 7
65170 Vasa

Översättning

Viite
Hänvisning

Programmet för miljökonsekvensbedömning av vindkraftsparken i Norrskogen i Närpes

Asia
Ärende

Kontaktmyndighetens utlåtande

1. UPPGIFTER OM PROJEKTET OCH MKB-FÖRFARANDET

Projektets namn:

Vindkraftsparken i Norrskogen i Närpes

Den projektansvarige:

EPV Tuulivoima Oy

Den projektansvariges MKB-konsult:

Ramboll Finland Oy; Terveystie 2, 15870 Hollola

Kontaktmyndighet:

Västra Finlands miljöcentral, PB 262, 65101 VASA

Bedömningsprogrammet har anlänt till kontaktmyndigheten: på finska och svenska, med e-post 2.6.2009 och per post 5.6.2009.

MKB-förfarandet

I punkt 7) energiproduktion i projektförteckningen som finns i 6 § förordningen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (713/2006) finns inget omnämnande som gäller vindkraftverk, vilket betyder att i projektet tillämpas förfarandet med miljökonsekvensbedömning inte med stöd av projektförteckningen utan med stöd av 4 § i MKB-lagen. Enligt 4 § i MKB-lagen tillämpas bedömningsförfarandet även i enskilda fall när ett projekt liksom även någon annan väsentlig ändring av ett redan genomfört projekt sannolikt föranleder betydande skadliga miljökonsekvenser som, även med de sammantagna konsekvenserna av olika projekt, till sin natur och omfattning kan jämföras med konsekvenserna av projekt som avses i MKB-förordningen.

Den projektansvariges förfrågan om behovet av förfarande vid miljökonsekvensbedömning har antecknats som MKB-ärende 6.3.2009. I sitt beslut LSU-2009-R-29 (531)12.3.2009 har Västra Finlands miljöcentral konstaterat att ett MKB-förfarande enligt 6 § i MKB-lagen ska tillämpas i projektet, eftersom det sannolikt förorsakar betydande skadliga miljökonsekvenser. I beslutet konstateras att projektet sannolikt förorsakar både till kvaliteten och till omfattningen betydande skadliga konsekvenser.

Konsekvenserna kan vara bestående, tillfälliga eller inträffa under byggtiden. Projektet är stort och förläggingsområdet vidsträckt. De viktigaste sannolika miljökonsekvenserna av vindkraftsparken är konsekvenserna för landskapet, den naturliga mångfalden, i synnerhet fågelbeståndet, markanvändningen (det finns flera fornminnen i området), jord- och skogsbruket, människornas levnadsförhållanden och rekreationen. Eventuella konsekvenser av kraftledningarna måste också utredas. I synnerhet inventeringssituationen vad gäller fornminnesobjekten måste ses över. I projektområdets omedelbara närhet finns inga Natura 2000-områden. Naturaområdena ligger ca sju till tio kilometer från planeringsområdet, men de omger planeringsområdet och ligger på sätt och vis i vindkraftsparkens verkningsområde om gränsen för verkningsområdet dras i en tio kilometers radie från projektområdet. Projektet inverkar också på trafiken i området, i synnerhet under byggtiden. Hur bullerolägenheterna och andra olägenheter riktas beror på den slutliga placeringen av vindkraftsenheterna.

Syftet med MKB-förfarandet är att främja identifiering, bedömning och iakttagande av projektets betydande miljökonsekvenser i planeringen och beslutsfattandet samt att samtidigt öka medborgarnas tillgång till information och möjligheter att delta. I MKB-förfarandet fattas inga beslut om projektet, utan målet är att producera mångsidig information till grund för beslutsfattandet.

Miljökonsekvensbedömningsprogrammet är den projektansvariges plan om vilka alternativ det finns för projektet, vilka miljökonsekvenser som ska utredas och med vilka metoder samt hur bedömningsförfarandet kommer att ordnas. På basis av utlåtandena och åsikterna som framförs om bedömningsprogrammet utarbetas en miljökonsekvensbeskrivning. I beskrivningen ges information om projektet och projektalternativen samt en enhetlig uppskattning om deras miljökonsekvenser. Utgående från utlåtandena och åsikterna som ges om beskrivningen sammanställer kontaktmyndigheten ett eget utlåtande, i vilket granskas hur kraven som ställs på innehållet i en bedömningsbeskrivning enligt MKB-förordningen har fullföljts. MKB-förfarandet avslutas i och med detta. Bedömningsbeskrivningen och kontaktmyndighetens utlåtande om den bifogas till eventuella tillståndsansökningar eller andra ansökningar som fordras för att projektet ska kunna genomföras. Beslutsfattaren måste i sitt beslut konstatera på vilket sätt utlåtandet har beaktats.

Planer, tillstånd och beslut som fordras för projektet

Västra Finlands miljöcentral har fattat ett beslut LSU-2009-R-29 (531) om behovet av ett förfarande vid miljökonsekvensbedömning 12.3.2009. För området gäller fortfarande regionplanen för Vasa kustregion, i vilken vindkraften inte har behandlats.

Projektområdet förläggs till området för Österbottens landskapsplan. Landskapsplanen har godkänts i Österbottens förbunds landskapsfullmäktige 29.9.2008 och för tillfället ligger planen hos miljöministeriet för fastställelse. I landskapsplanen ligger projektområdet i ett område utan beteckning. På den södra gränsen av projektområdet finns en beteckning för ett fornminnesobjekt (sm). I norr gränsar projektområdet till beteckningen förbindelseväg (yt). Närpes ådal som ligger på den östra sidan av planeringsområdet är ett värdefullt område av riksintresse med avsikt på värnande av kulturmiljön eller landskapet, Närpes ås kulturlandskap.

I princip fordras detaljplan för att i framtiden genomföra projektet. Enligt 137.4 § i markanvändnings- och bygglagen får byggande på ett område i behov av planering inte heller leda till byggande som har betydande konsekvenser eller medföra betydande skadliga miljökonsekvenser eller andra betydande och skadliga konsekvenser. Det senare gäller i synnerhet projekt, för vilka ett förfarande enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning är nödvändigt.

Projektets konsekvenser, inte bara den nuvarande situationen, för markanvändningen och den nuvarande planläggningen måste utredas. I utredningsskedet måste också projektets förhållande till landskapsplanen och tidtabellerna bedömas. I detta skede konstaterar förbundet i sitt utlåtande att bl.a. alla kända vindkraftsprojekt tas med som utgångsmaterial vid utarbetning av etappplan 2. De slutliga grän-

serna för projektområdet och kommunens eventuella egna behov avgör också gränserna för planområdena.

Byggande av vindkraftverken och transformatorstationerna fordrar bygglov enligt markanvändnings- och bygglagen (132/1999). Områdets innehavare ansöker om bygglovet. Förutsättningen för att tillstånd ska beviljas är att MKB-förfarandet har avslutats och Luftfartsstyrelsen har beviljat tillstånd för vindkraftverken i syfte att trygga flygsäkerheten. Enligt 159 § i luftfartslagen (1242/2005) måste man ha flyghindertillstånd beviljat av Luftfartsstyrelsen för anordningar, byggnader, konstruktioner eller märken som reser sig högre än 30 meter över markytan.

Miljö tillstånd enligt miljöskyddslagen behövs om vindkraftverken medför sådant oskäligt besvär för grannarna som avses i lagen om vissa grannelagsförhållanden. Vid miljö tillståndsprövningen beaktas bl.a. bullret som kraftverken orsakar samt ljus- och skugg rörelsen som de snurrande rotorbladen ger upphov till. Utredningarna av buller- och trafik konsekvenserna är viktiga när behovet av miljö tillstånd prövas.

Anslutning av vindkraftverken till elnätet fordrar anslutningsavtal. Byggande av kraftledningarna fordrar bygg-, undersöknings- och inlösningstillstånd. Behöriga tillstånd behövs också för att bygga vägar och jordkabler. Byggande av vindkraftverk fordrar avtal med markägarna den myndighet som förvaltar området.

Projektet och dess syfte, läge och alternativ

Enligt den projektansvarige finns det många orsaker till att man borde bygga mera vindkraft i Finland och i Södra Österbotten. Vindkraften är en ekologiskt mycket hållbar form av energiproduktion, eftersom energikällan är förnybar och dess miljökonsekvenser är obetydliga jämfört med kraftverk som använder fossila bränslen. För att klimatförändringen ska hållas under kontroll krävs en kraftig minskning av koldioxidutsläppen. I sitt principbeslut har statsrådet fordrat att landskapsförbunden ökar reserveringarna för vindkraftsproduktionsområden i landskapsplanerna. För att uppfylla Finlands förpliktelser behövs också vindkraftverk som byggs på land och för dessa måste det sökas områden som har lämpliga vindegenskaper och god byggbarhet.

Projektet innebär byggande av en vindkraftspark i området av Norrskog i Närpes stad. Projektområdet ligger i Närpes stad på fastlandet cirka fem kilometer från kusten, på det skogbevuxna åsområdet mellan Strandvägen och Vasavägen. Avståndet till Närpes centrum är cirka 9,5 kilometer.

Största delen av projektområdet är obebyggt skogsområde som används som ekonomiskog. På projektområdet finns ingen fast bosättning.

Närmaste bosättning finns cirka 450 meter från området intill Rangsbyvägen. I byn Rangsby finns riklig bosättning som närmast på ungefär en halv kilometers avstånd från projektområdet. I väster i byområdena Nässkatan och Norrnäs på ungefär två kilometers avstånd finns också bosättning. Söder om projektområdet finns gles bebyggelse söder om Nixmossvägen, som närmast på cirka 0,8 km avstånd. I sydost finns det bosättning i Eide, vid Edsvägen, Edsbackvägen och Levolvägen cirka 1,5 km från de planerade vindkraftverken.

I projektområdets sydöstra hörn finns Norrskogens avstjälpningsplats. I nordost utanför projektområdet finns en skjutbana och i närheten av den en jaktstuga.

Trafiknätets stomme på området består av Rangsbyvägen i norr, Edsvägen i öster, Nixmossvägen i söder och Norrnäsvägen i väster. På området finns tre skogsvägar som går i nord-sydlig riktning och förgrenas i öst-västlig riktning.

Vindkraftsparkens totala kapacitet är avsedd att vara sammanlagt 90–150 MW och den består då av sammanlagt cirka 30 turbiner. De vindkraftverk som ska byggas är baserade på modern teknik och deras storlek är cirka 3–5 MW. Planområdets preliminära areal är cirka 1 230 hektar. Avstånden mellan vindkraftverken blir cirka 500 meter. Avstånden mellan vindkraftverken påverkas av de huvudsakliga vindriktningarna, byggförhållandena, miljövärdena och hur vindkraftverken passar in i landskapet. För skötseln av vindkraftverken behövs ett nät av byggnads- och servicevägar. Elenergin som produceras i vindkraftsparken matas ut i det riksomfattande elnätet via transformatorstationen som byggs på området.

För skötseln av vindkraftverken behövs ett nät av byggnads- och servicevägar. För skötseln av vindkraftverken behövs ett nät av byggnads- och servicevägar. Servicevägarna kommer att ha grusyta och deras bredd är i genomsnitt cirka 6 meter. Vid planering av servicevägnätet utnyttjas i mån av möjlighet det vägnät som redan finns på området. Placeringen av väglinjerna preciseras då miljökonsekvensbeskrivningen görs upp och avtal med markägarna ingås om dem.

Enligt bedömningsprogrammet behövs en ny elstation i projektområdet. Elöverföringen från vindkraftverken till elstationen sker med jordkablar. Elstationen ansluts med anslutningsledning till den 110 kV kraftledning Närpes-Vasklot som finns öster om planområdet.

Enligt programmet granskas endast två alternativ för projektet. Det ena alternativet är nollalternativet, dvs. projektet genomförs inte och det andra är att det byggs högst 30 vindkraftverk i projektet. I bedömningen undersöks om antalet vindkraftverk och deras placering kännbart påverkar betydelsen av de miljökonsekvenser som uppkommer.

MKB-förfarandets anslutning till förfaranden enligt andra lagar

Förfarandet har inte kopplats samman med förfaranden enligt andra lagar.

2. KUNGÖRELSE AV BEDÖMNINGSPROGRAMMET OCH HÖRANDE

Kungörelsen och bedömningsprogrammet har varit officiellt framlagda till påseende 8.6 - 8.7.2009 under tjänstetid på den officiella anslagstavlan i Närpes stad. Kungörelsen och bedömningsprogrammet har också skickats till huvudbiblioteket i Närpes stad för påseende under samma tid. Kungörelsen har publicerats i dagstidningarna Vasabladet 6.6.2009, Pohjalainen 7.6.2009 och Syd-Österbotten 6.6.2009. Kungörelsen och bedömningsprogrammet har också publicerats på Västra Finlands miljöcentrals webbsidor www.miljo.fi/lsu/mkb-aktuella.

Ett informations- och diskussionsmöte om projektets miljökonsekvensbedömning hölls 17.6.2009 i stadshuset i Närpes.

Projektet har en kombinerad styr- och uppföljningsgrupp. Detta avviker från bedömningsprogrammet såtillvida att styr- och uppföljningsgruppen nämns separat i programmet. Projektet har ingen separat kommunal styrgrupp, trots att detta nämns i bedömningsprogrammet.

Utlåtanden om programmet har begärts av följande instanser: Stadsstyrelsen i Närpes, Västkustens miljöenhet/avdelningen i Närpes, Österbottens Förbund, Museiverket, social- och hälsovårdsavdelningen vid Länsstyrelsen i Västra Finlands län, Österbottens TE-central/fiskerienheten, Forststyrelsens Österbottens naturtjänster, Finlands naturskyddsförbunds Österbotten distrikt r.f., Fingrid Abp, Sydbotten Natur och Miljö r.f., Österbottens räddningsverk, Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet, Svenska Österbottens jaktvårdsdistrikt och Österbottens svenska producentförbund.

3. SAMMANDRAG AV UTLÅTANDEN OCH ÅSIKTER

Sammanlagt 12 utlåtanden och 1 åsikt har lämnats in. I utlåtandena förordas vindkraften, men det framförs korrigeringar och tillägg till uppgifterna i bedömningsprogrammet och programmets framställningssätt. Ytterligare poängteras bl.a. de sammantagna konsekvenserna, konsekvenserna för naturen, landskapet och människorna och exempelvis noggrann utredning och bedömning av hur fåglarna påverkas av buller, skuggor och blinkningar. I utlåtandena fästs också uppmärksamhet på att förebygga de skadliga konsekvenserna och på att de riksomfattande målen för områdesanvändningen ska beaktas. I vissa utlåtanden anses att metoderna som tillämpas i utredningarna framställs på ett bristfälligt sätt. Det framförs också önskemål om att projektet ska åskådliggöras på ett tydligt sätt (illustrationer m.m.).

I åsikten som lämnades in godkänns inte vindkraftsprojektet, utan nollalternativet framförs som alternativ.

Utlåtandena och åsikten presenteras nedan i delvis förkortad form. Kopior av de ursprungliga handlingarna har skickats till den projektansvarige, vilket betyder att alla framförda kommentarer och uppgifter överförs som sådana till planerarna.

3.1. Utlåtanden

Stadsstyrelsen i Närpes

Stadsstyrelsen i Närpes konstaterar att det enligt bedömningsprogrammet kommer att göras upp en omfattande miljökonsekvensbedömning för Norrskogen. Stadsstyrelsen anser det vara viktigt att konsekvensbedömningen även omfattar den planerade anslutningen av vindkraftsparkens kraftledning till det regionala elnätet. Projektområdet är också ett viktigt område för flera jaktföreningar, varför man bör granska konsekvenserna, inte bara för fågelbeståndet, utan för hela faunan inom och i närinfluensområdet. Stadsstyrelsen godkänner programmet för miljökonsekvensbedömning med ovan nämnda påpekanden.

Västkustens miljöenhet, avdelningen i Närpes

Miljösektionen vid Västkustens miljöenhet, som fungerar som miljövårdsmyndighet för bl.a. Närpes stad, ger följande synpunkter på programmet för miljökonsekvensbedömning av en vindkraftspark i Norrskogen.

Programmet och beskrivningarna är allmänna och man får inte en detaljerad bild av vad som planeras, vad som kommer att undersökas eller hur det ska göras. Detta beror naturligtvis delvis på, att projektet är i planeringsskedet, men många faktorer är redan nu kända och kunde beskrivas mera ingående. Den färdiga miljökonsekvensbeskrivningen bör vara betydligt mera utförlig.

Avståndet till bosättningen är som närmast cirka 450 m. Bolaget uppger att man inte bygger vindkraftverk närmare än 500 m från bostäder och det är också ett lämpligt minimiavstånd. I planeringen bör man eftersträva minst 500 m avstånd och helst mera till den riktiga bosättningen i Rangsby.

Det finns inga färdiga naturinventeringar över det aktuella området, varför kunskapen om naturvärdena är bristfällig. Det är viktigt att de undersökningar som görs av bolaget är tillräckligt grundliga och omfattande. Områden som direkt berörs av byggnadsarbeten undersöks naturligtvis, men inventeringarna bör också omfatta området som helhet, som kan beröras av projektet. Det finns uppgifter om att fladdermöss hittats döda vid vindkraftverk, varför också förekomst av sådana bör undersökas. Muntliga uppgifter om förekomst av flygekorrar har framförts.

Vid planeringen bör man sträva efter att inte splittra det stora området i många mindre områden delade av vägar o.dyl. Jordkablar och elledningar bör dras längs servicevägar eller andra befintliga vägar.

Man bör göra en uppskattning av de konsekvenser alla planerade vindkraftsprojekt i Närpes och närliggande kommuner kan ha på landskapsbilden, naturen, flyttfåglarna m.m.

Vid byggnadsarbetena kommer man att behöva bergskross eller grus och en redogörelse för mängder och varifrån man kommer att ta materialet bör göras. Ifall man tar det på vindkraftsområdet bör konsekvenserna ingå i beskrivningen.

Styrgruppen består vanligen av representanter för både regionala och kommunala instanser. I det här fallet har man delat upp den i två grupper; en regional och en kommunal. Detta minskar det lokala inflytandet då interaktionen mellan representanterna fattas och man diskuterar i olika forum.

Remissinstansen påpekar också att tiden för att ge utlåtande är kort och infaller dessutom under en tid då de flesta nämnder inte har sammanträde. Många privatpersoner har semester och kan vara på resa. Man borde ta bättre hänsyn till att ge alla parter tillräckligt med tid för att ta ställning till ärendet.

Österbottens förbund – Pohjanmaan liitto

Österbottens förbund anser att det av bedömningsprogrammet huvudsakligen framgår det som enligt 9 § i MKB-förordningen måste framföras i ett bedömningsprogram. Rapporteringen i bedömningsprogrammet är delvis mycket kortfattad. En mångsidigare rapportering och t.ex. snedbilder och illustrationer i bedömningsprogrammet skulle ha åskådliggjort helhet bilden av projektet och klarlagt uppfattningen om hur miljökonsekvensbedömningen kommer att utföras.

Nedan framför förbundet några förslag till komplettering, vilka främst hör samman med punkterna 4-6 i bedömningsprogrammet.

Anslutning till andra projekt, planer och program

Förbundet föreslår att punkterna 4.5 och 4.6 kombineras under rubriken i punkt 4.5 eller att rubriceringen ändras så att det tydligt framgår på vilket sätt projektet hör samman med andra projekt (bl.a. de övriga vindkraftsprojekten i närområdet), planer (inklusive Österbottens landskapsplan) och program. Under rubriken i punkt 4.6 finns nu både de vindkraftsparker som byggts, områdesreservationerna för vindkraft i landskapsplanen samt några pågående vindkraftsprojekt.

De riksomfattande målen för områdesanvändningen har framförts, men ingenting nämns om revideringen av dem. I sitt beslut 13.11.2008 om revidering av de riksomfattande målen för områdesanvändningen tog statsrådet ställning till vindkraftsbyggande. "I landskapsplaneringen skall anges vilka områden som bäst lämpar sig för utnyttjandet av vindkraft. Vindkraftverken skall i första hand koncentreras till enheter som omfattar flera kraftverk."

Österbottens landskapsplan

Österbottens förbunds landskapsfullmäktige godkände landskapsplanen för Österbotten 29.9.2008. Landskapsplanen har skickats till miljöministeriet för fastställelse (uppdateringsbehov i punkt 5.2.1). I landskapsplanen anvisas fyra områden för vindkraftverk (två i havet och två på land). Vindkraftsområdena som reserverats i havet ligger utanför Korsnäs och Sideby och vindkraftverksområdena på land har anvisats i de västra delarna av Replot och Bergö. Vindkraftsområdena som anvisas i landskapsplanen är redan på väg att förverkligas. Samtidigt som landskapsfullmäktige godkände landskapsplanen, godkände fullmäktige även följande konklusion: "Landskapsfullmäktige förutsätter att planeringsprocessen fortsätter med speciell hänsyn till landskapets energiförsörjning. Målsättningen

skall vara att minska beroendet av icke-förnybara energikällor och öka användningen av landskapets egna resurser av förnyelsebara energikällor.” Våren 2009 startade Österbottens förbund etappplan 2, som behandlar energiförsörjning, i synnerhet vindkraft. Ett av etappplanens grundmaterial är de vindkraftsprojekt som för tillfället är aktiva.

I punkt 4.6 sägs att den närmaste reserveringen för vindkraftverk som ligger nära projektets planeringsområde ligger på Bergö. Bedömningsprogrammet tar dock inte hänsyn till områdena för vindkraftverk som i landskapsplanen har anvisats i havsområdet. Närmast planeringsområdet ligger vindkraftsområdet i havet utanför Korsnäs.

Förbundet anser att det skulle vara bra att övriga vindkraftsprojekt som är aktiva i närområdet införs i programmet (en del av projekten beskrivs i punkt 4.6) .

- Havsvindparken utanför Kristinestad (PVO-Innopower)
- Havsvindparken utanför Sideby, Kristinestad (Suomen merituuli)
- Vindkraftsparken i Ömossa, Kristinestad (EPV Tuulivoima Oy)
- Havsvindparken utanför Korsnäs (WPD)
- Vindkraftsparken i Lillkyro (EPV Tuulivoima Oy)
- Vindkraftsparken i Malax (EPV Tuulivoima Oy)
- Vindkraftsparken på Replot (EPV Tuulivoima Oy)
- Vindkraftsparken på Nixmossen i Närpes (EPV Tuulivoima Oy)
- Vindkraftsparken i den västra delen av Bergö (Fortum)
- Vindkraftsparken i Östermark (EPV Tuulivoima Oy)
- Vindkraftsparken i Ilmajoki-Kurikka (EPV Tuulivoima Oy)

Planläggningssituationen

I punkt 5.2 redogörs för planläggningssituationen vad gäller landskapsplanen och det konstateras att projektområdet saknar en gällande generalplan och att området inte har detaljplanerats. I bedömningsprogrammet bör också den gällande regionplanen framföras under samma rubrik och ett utdrag ur den gällande regionplanen för Vasa kustregion införs i bedömningsprogrammet. Det bör konstateras att vindkraften inte har behandlats i den gällande regionplanen.

Landskapsplanen

Österbottens landskapsplan ligger hos miljöministeriet för fastställelse (bedömningsprogrammets punkt 5.2.1 innehåller felaktiga uppgifter). I landskapsplanen har planeringsområdet inte anvisats som område för vindkraftverk (i bedömningsprogrammet har saken uttryckts korrekt). I bild 5.1 finns ett utdrag ur Österbottens landskapsplan, på vilket projektområdet dock inte bör ritas ut.

I bedömningsprogrammet skulle det vara bra att beskriva de områdesreserveringar som finns i landskapsplanen åtminstone i den omfattning som projektets konsekvenser för landskapet har uppskattats sträcka sig ända till riksväg 8 från Pörtom till Närpes centrum och i väster ända ut till havsstranden. Bedömningsprogrammet tar på ett mycket bra sätt upp Närpes ådal som ett område som är nationellt värdefullt med tanke på kulturmiljön eller landskapsvården och som ett attraktivt område för turismen såsom även den Gamla strandlandsvägen som en kulturhistoriskt betydande vägsträckning. I området för granskning av konsekvenserna för landskapet anvisas i landskapsplanen flera byar med beteckningen för by, vilket även bör framföras vid beskrivning av områdesreserveringarna och objektbeteckningarna i landskapsplanen. Med bybeteckningarna anvisas till verksamhetssättet och regionstrukturen

fungerande byar, vars betydelse ökar av byns läge, avstånd till övriga centrum eller den attraktiva miljön. At-bybeteckningen ges för Tjöby, Rangby, Norrnäs, Kalax och Västra Yttermark samt at-2 (havsnära by) för Nämpnäs.

I den sydöstra delen av projektområdet finns ett fornminnesobjekt (sm7) som har anvisats i landskapsplanen. I landskapsplanen förknippas beteckningen för fornminnesobjekt med följande skyddsbestämelse: På området finns fast fornlämning som skyddats enligt fornminneslagen (295/1963). Vid all markanvändning på området som möjligen inverkar på fornlämningar bör man rådgöra med Museiverket. Bestämmelserna gäller alla fasta fornminnen som finns i planeringsområdet, av vilka de kända presenteras i planbeskrivningens bilaga Fasta fornminnen i Österbotten, Museiverket och Österbottens förbund, 2006. (Det bör konstateras att det finns otaliga fornminnen i och runt projektområdet)

Öster om projektområdet anvisas beteckningar i landskapsplanen för samhällsteknik i riktning med riksväg 8: huvudvattenledning (förgrening till området söder om projektområdet), kraftledning (110 kV), förbindelsebehov för naturgasledning samt förbindelsebehov för överföringsavlopp.

Elöverföring

I bedömningsprogrammet sägs att det byggs en ny transformatorstation i vindkraftsparkens område, vilken ansluts med anslutningsledningar till den 110 kV kraftledning Närpes-Vasklot som finns öster om planområdet. Österbottens förbund anser att det också bör finnas en karta som visar den preliminära planen för elöverföring in i vindkraftsparken vidare ut i det riksomfattande elnätet.

Alternativ i bedömningen

Enligt MKB-förordningen ska i bedömningsprogrammet framföras projektets alternativ, av vilka ett alternativ är att projektet inte genomförs. De alternativ som framförs i projektet är alternativ O: Projektet genomförs inte och Alternativ 1: Högst 30 vindkraftverk byggs i området av Norrskogen i Närpes. Vindkraftverkens effekt är 3-5 MW och vindkraftsparkens kapacitet är ca 90-150 MW. I bedömningsprogrammet framfördes inga andra alternativ och av programmet framgår inte om övriga alternativ har tagits bort under bedömningens förlopp.

Miljökonsekvenser som bedöms

Österbottens förbund anser att projektets konsekvenser under byggtiden och under drifttiden som enligt bedömningsprogrammet kommer att bedömas är i princip viktiga. De viktigaste är konsekvenserna för landskapet, eftersom vindkraftverken är ca 100 m höga och syns långt, ända på 15 km:s avstånd. Österbottens förbund anser vidare att konsekvenserna för näringarna (skogsbruket) bör tas med i bedömningen.

Konsekvenser för landskapet

I bedömningsprogrammet framförs att särskilt områdena längs vägarna, konsekvenserna för kulturlandskapet Närpes ådal och utsikten från havet kommer att granskas. Österbottens förbund vill ännu tillägga konsekvenserna för by- och fritidsbebyggelsen samt Närpes centrum. Det är nödvändigt att utarbeta virtuella modeller för att åskådliggöra konsekvenserna för landskapet åtminstone sett från riksväg 8 och Vasavägen (Närpes ådal), bybosättningsområdena och den gamla strandlandsvägen.

Bedömning av gemensamma konsekvenser

Förbundet anser att det skulle vara bra att bedöma de gemensamma konsekvenserna av projektet och övriga projekt i närområdet, eftersom det finns flera pågående MKB-projekt för vindkraftsparker i närområdet (t.ex. vindkraftsparken i Östermark).

Till slut

Enligt markanvändnings- och bygglagen fordrar byggande av en stor vindkraftspark en reservation i landskapsplanen. I landskapsplanen finns inga områdesreservationer för det aktuella vindparksområdet i Norrskogen i Närpes. Etappplan 2, som behandlar vindkraften, har startat våren 2009. För etapp-

planen utarbetas en separat utredning för hela landskapet. Som utgångsmaterial används bl.a. alla vindkraftsprojekt som man nu känner till.

Pohjanmaan museo – Österbottens museum

Österbottens museum konstaterar att det utfördes en arkeologisk grundinventering av projektområdet år 1992 och museet anser ytterligare att en decennier gammal inventering av Närpes inte är tillräcklig som grund för planering av vindkraftsparken. Det kända fornminnesbeståndet i planeringsområdet består på grund av fyndhöjden av eventuella forngravar av sten som härstammar från tiden före vår tideräkning. Österbottens förbund förutsätter att det utförs en ny arkeologisk inventering på projektområdet under Museiverkets ledning i syfte att bedöma konsekvenserna för det arkeologiska kulturarvet. På grund av placeringen av kraftverken i planeringsområdet och bl.a. på grund av att markbotten sjunker under det nya vägnätet som byggs för dessa måste inventeringen i synnerhet fokusera på att hitta eventuella boplatser som ligger under jorden.

Pohjanmaan pelastuslaitos – Österbottens räddningsverk

Remissinstansen har inget att anmärka med anledning av bedömningsprogrammet.

Österbottens TE-central/fiskerienheten

Fiskerienheten vid Österbottens TE-central konstaterar i sitt utlåtande att det enligt bedömningsprogrammet ska undersökas om det finns sådana småvattendrag som avses i vattenlagens 15a och 17a § inom området (6.6.2). I programmet har man däremot inte föreslagit undersökning av fiskbestånden i de vattendrag som finns inom företagets influensområde. I bedömningsprogrammet saknas följdaktligen också en bedömning av verksamhetens inverkan på fiskbestånden.

Kustområdets småvatten är viktiga reproduktionsområden för skärgårdsområdets fiskbestånd. I konsekvensbedömningen bör man därför undersöka Bäcklidbäckens, Lidåns och Norrnäsåns fiskbestånd och bedöma huruvida företaget påverkar vattendragens flödesförhållanden, vattenkvalitet och fiskbestånd. Om det inom projektområdet påträffas sådana vattendrag som avses i vattenlagens 15a och 17a § bör man undersöka deras fiskbestånd.

Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet

I sitt utlåtande konstaterar vilt- och fiskeriforskningsinstitutet att det obebyggda skogsområdet som har valts till vindparksområde är bättre än kusten eller havet, eftersom man undviker kollisionsrisken med fåglar som har sin flyttningsrutt längs kusten eller som i övrigt förekommer rikligt i havet.

Det är omöjligt att säga någonting om bedömningsprogrammet i fråga om fågelbeståndet, eftersom det inte ges någon information om fältarbetets syfte, metoder eller tidpunkt. Det minsta man kan anta är att häckningsfågelbeståndets storlek under häckningstiden ska utredas (dvs. en omfattande beräkning av fåglarna i området). På basis av beräkningen får man en bild av områdets betydelse för fåglarna. Beräkningarna borde redan ha utförts när detta utlåtande är skrivet. I fråga om de övriga djuren och naturen framförs att inventeringens syfte är att kartlägga förekomsten av naturtyper för hotade arter och arter som nämns i naturvårdslagen och habitatdirektivet.

I bedömningsprogrammet nämns knappast alls något skilt om vilt- och fiskerihushållningen. I området finns det sannolikt inga sådana vattendrag som skulle ha betydelse för fiskbeståndet. Däremot kan det vara viktigt som skogsviltets levnadsområde. Enligt programmet har man för avsikt att samla in information om områdets användning för jakt av de lokala "jaktföreningarna" (viltvårdsföreningen och jaktföreningarna). Det skulle vara bra att skaffa information om viltbeståndens storlek med hjälp av behöriga metoder (åtminstone beräkning av hönsfågelkullarna i augusti och snöspår på vintern).

Fingrid Abp

Fingrid Abp konstaterar att det inte finns några kraftledningar i stornätet i närheten av EPV Tuulivoimas planerade vindkraftspark i Närpes. Fingrid framför att det projektansvariga företaget tar kontakt med Etelä-Pohjanmaan Alueverkko Oy för planering av anslutningen. Fingrid ska tillsammans med Etelä-Pohjanmaan Alueverkko Oy starta en nätutredning om konsekvenserna av kraftproduktionen som förläggs till regionen och dess konsekvenser för elöverföringsnätet i Österbotten bl.a. i anslutning till etapplandskapsplanen. Målet är att utvärdera behoven att utveckla infrastrukturen för den framtida elöverföringen som grundläggande utredning inför etapplanen. Bolaget har inget annat att anmärka på bedömningsprogrammet.

Finlands naturskyddsförbunds Österbotten distrikt

I sitt utlåtande konstaterar Finlands naturskyddsförbunds Österbotten distrikt att byggande av vindkraftverk är önskvärt i syfte att uppnå de internationella och nationella klimatmålen och de riksomfattande målen för områdesanvändningen. Vid planering, placering och byggande av kraftverken måste dock hänsyn tas till att kraftverken inte får medföra betydande olägenheter för naturen, landskapsbildningen och närområdets invånare i kraftverksområdet.

Den planerade vindkraftsparken i Norrskogen placeras i ett område med bara lite bebyggelse. Eftersom det finns bebyggelse på den västra och sydvästra sidan av området, måste vindkraftverkens olägenheter i form av buller och skuggfenomen samt landskapsolägenheter bedömas noggrant. Illustrationer bör utarbetas för både 3 MW:s och 5 MW:s kraftverksalternativen.

Vindkraftsparken placeras huvudsakligen i skogsområden, vars naturliga särdrag inte har inventerats i någon större utsträckning. Därför måste naturutredningarna utföras omsorgsfullt. Åtminstone sådana inventeringar som hör till generalplansnivån bör utföras. Även konsekvenserna för fåglarnas flyttsträckor måste utredas. Dessutom måste man utreda vindkraftsparkens konsekvenser för stora rovfåglar som eventuellt häckar i området.

Till projektområdets häckningsfågelbestånd hör åtminstone 2-3 duvhökspår och en slaguggla. Dessutom är området känt som häckningsområde för den regionalt hotade lavskrikan.

Svenska Österbottens jaktvårdsdistrikt

I sitt utlåtande konstaterar jaktvårdsdistriktet att en vindkraftspark av denna storlek inte finns tidigare i Finland, viltpåverkan av en dylik anläggning måste därför noggrant klargöras.

Enligt jaktvårdsdistriktet är planområdet på ca 1 230 ha stort och miljöpåverkan för den ursprungliga florans och faunan således stor när hittills orörda eller relativt, opåverkade marker exploateras. Det aktuella området är levnadsområde för praktiskt taget alla i Finland förekommande viltarter. En huvudkategori av skador för viltstammen är därför direkt kopplad till förlust av habitat. Andra orsaker till negativ inverkan för viltet kan bero på buller, vibrationer samt direkt mortalitet för fågelvilt. Exploatering av området kommer också att leda till förluster av lokaler som är nödvändiga för t.ex. reproduktion och övervintring men inte bara den fysiska närvaron av vindkraftverk utan även störningar relaterade till drift av vindkraftverk såsom människors närvaro och aktivitet i området under t.ex. byggnadsskedet innebär för viltet försämrade habitat.

Enligt jaktvårdsdistriktet bör elöverföringen från elstationen till 110kV kraftledningen mellan Närpes –Vasklot ske med jordkabel, detta då det är mycket vanligt förekommande att t.ex. skogshönsfåglar dör i kollisioner med luftledningar. Utredning samt konsekvensbedömning för t.ex. skogshönsfågelstammen på hela verkningsområdet är därför av yttersta vikt.

Jaktvårdsdistriktet godkänner inte ev. nyttjanderestriktioner för jägarna på området av föreslagen storlek, eftersom det skulle direkt inskränka den lokala jaktklubbens/jaktklubbarnas jaktmarker, vilket

inte kan anses acceptabelt. Den lokala jaktvårdsföreningen samt berörda jaktklubb/jaktklubbar måste beredas tillfälle till medverkan vid fortsatt planering.

Jaktvårdsdistriktet konstaterar att jakten är för Svenska Österbotten en mycket viktig fritidssysselsättning som över 10 000 personer i enbart Svenska Österbottens jaktvårdsdistrikt utövar. Jakt är en stor bidragande orsak till den levande landsbygd som eftersträvas. Att få utöva jakt har således påverkan på ett stort antal människor också lokalt. Av denna orsak anser Svenska Österbottens jaktvårdsdistrikt att man i punkt 6.6.11 även beaktar jakt vid miljökonsekvensbedömningen gällande människans hälsa, levnadsförhållanden och trivsel.

Österbottens svenska producentförbund (ÖSP)

ÖSP är positiv till en etablering av vindkraft i Österbotten. Etableringen kräver dock att samarbetet med markägarna fungerar. Förbundet vill lyfta fram att diskussionen med markägarna om ersättningar för markanvändning för vindkraft bör vara öppen och ersättningsnivåerna satta på en företagsmässig grund. Den bästa kompetensen i ersättningsfrågor innehar Jordägarnas värderingscentral och deras tjänster bör användas.

Då det gäller dragning av bl.a. ellinjer och underhållsvägar bör dessa dras så att de medför minst intrång för markägaren. Ersättningarna för dessa bör även basera sig på företagsmässiga grunder.

Effekterna av en etablering av vindkraften på skogsbruket och jordbruket bör också ingå i miljökonsekvensbedömningen i och med att dessa näringar är viktiga för Närpes stad.

Då det gäller sammansättningen i uppföljningsgruppen konstaterar ÖSP att markägarna i Österbotten företräds av ÖSP och Skogsvårdsföreningen Österbotten. Dessa organisationer ska kallas till uppföljningsgruppens möten. Uppföljningsgruppen bör ges möjlighet att synligt påverka kvaliteten på miljökonsekvensbedömningen.

Sydbottens Natur och Miljö r.f.

I utlåtandet konstateras att det finns begränsat med uppgifter över det aktuella skogsområdet. Av den orsaken är det väsentligt att:

- Naturinventeringen av hela skogsområdet utförs omsorgsfullt, åtminstone heltäckande klassificering av vegetationstyper, hotade naturtyper, skyddsvärda naturtyper, sällsynta och hotade arter
- Utredds inverkan på flyttfåglarnas rutter
- Utredds inverkan på häckande rovfåglar (duvhökar, ugglor m.fl.)
- Utredds inverkan på häckning av lavskrikan (hotad art)

3.2. Åsikter

Åsikt 1

Åsiktsframföraren konstaterar att han förespråkar Alternativ 0. Han är en systemutvecklare som arbetar hemifrån i Norrnäs och han vill inte att arbetsron ska förstöras av att sitta och titta på blinkande lampor från vindkraftstornen om kvällarna. Dessutom kommer rekreationen att bli förstörd då han som avkoppling vistas ute i Norrnäs by ute i den tysta och lugna byn där oljudet kommer att bli över 49 dB [1] på 2 km håll och nattetid ännu högre. Boende får heller inte veta vindkraftverkens exakta position. Samtidigt är det nästan hädelse att bli visuellt störd av de snurrande rotorerna och det saknas inte vindkraftsförespråkare som kan stå under vindkraftverk utan att märka skillnad före och efter byggnad samt inte heller vara förmögna att höra deras ljud. Deras åsikter bryter mot mänskliga rättigheter och är en följd av deras egna desperata situationer att kunna överleva. Åsiktsframföraren undrar om bara markägare ska ha rätt att bo i byarna runt Nixmossen i framtiden.

För åsiktsframförarens egen del kan det bli aktuellt att flytta från Norrnäs ifall vindkraftsparkerna där blir verklighet. Därmed slopas planerna att bygga nytt hus i Norrnäs då vindkraftverk dominerar utsikten från så gott som alla tomter i byn [2]. Vi får också en vindkraftspark i Finnsätret med vindkraftverk 1.8 km och 1.9 km från vårt hus. Det är synnerligen en oroväckande situation att bli hotad att bli arvslös då ingen vill köpa huset som åsiktsframföraren ärver av föräldrarna.

Åsiktsframföraren konstaterar att markägarna anser t.ex. att vindkraftsmotståndare bara är oroliga att inte få sina hus sålda nära vindkraftsparker och att försämring av ev. hälsa och levnadskvalitet är överdrivet. För alla andra än markägarna är det en stor försämring att få sin tomt nedvärderad och/eller osäljbar. Markägarna måste ju leva på sin mark än vad som händer så därför är de ofta positivt inställda till vindkraft på land. För markägare som utsätter sig för hälsorisker och uppoffringar i arbetet är god hälsa en lyx som inte ens får finnas i det dagliga medvetandet då dagen ofta består av att försöka tjäna så mycket pengar som möjligt och hitta nya sätt att använda sin mark på. Men att påtvinga andra denna levnadsstil och säga att andra inte får behålla sin goda hälsa och goda levnadskvalitet för markägarnas egen vinnings skull är kriminellt och inskränkning av de mänskliga rättigheterna. Detta är en lucka som finns i lagen i ett kollektivistiskt samhälle. Kollektivism är den ideologi som de politiska partierna idag tillämpar i Finland och det går i korthet ut på att samhällets behov alltid går före individens behov. Därför vill så få politiker uttala sig i frågan om mänskliga rättigheter, de vet att om de får en fråga på sitt bord så kommer de alltid att rösta för vad de tror är samhällets vinst och det blir ännu ett smått obekvämt beslut där individer hamnar i kläm och offeras i det tysta. Nu vet alla att 1) EU har bestämt att vindkraft är samhällets vinst och att vindkraft måste byggas ut oberoende av övrig teknisk utveckling. 2) EU har också bestämt att människans aktivitet påverkar klimatet.

Men

1) Tekniker utvecklar tekniken och testar nu flytande vindkraftverk som eliminerar vindkraftens negativa aspekter med oljud och förfulande landskap eftersom vindkraften nu kan flyttas ut i havet bortom horisonten.

2) Klimatet lever sitt eget liv och den globala uppvärmning som politiskt borde ske har uteblivit och istället har en global avkylning skett de senaste 9 åren [3].

Åsiktsframföraren undrar vilka bakåtsträvare som vill hindra den tekniska utvecklingen. Enligt åsiktsframföraren är det markägarna som vill tjäna pengar på arrendet och få sitt uppehålle subventionerat av statsbidrag medan resten av samhället får lida. Men lider resten av samhället? Det vet vi ännu inte idag. Ekonomiskt lider Spanien där man har mycket vindkraft. Många är ointresserade av vindkraft eftersom de tror att det inte berör dem personligen och dels tror många att vindkraft är 'grön el' och känner inte till alternativen utan det bara låter bra med gratis vind. Så i ett kollektivistiskt samhälle (som vi lever i) skall det mycket till för att opinionen skall vändas mot vindkraft och att politiker skall ta tag i frågan. Vindkraftsbolag kan utnyttja detta genom att först locka markägarna med pengar och sedan annonsera åt berörda grannar att de kommer att få en vindkraftspark in på knutarna och allt är klart bara myndigheternas tillstånd saknas. Å andra sidan, i de fall där vindkraft planeras från start i öppna möten så kan resultatet bli ett annat (t.ex. i Nämpnäs planerades 700 ha med vindkraftverk invid kusten men förslaget röstades ned).

Åsiktsframföraren konstaterar till slut att vindkraft på land bör tillhöra det förgångna. Utvecklingen står inte stilla utan i framtiden kommer det andra typer av kraftkällor såsom toriumreaktorer, effektiverade solceller och vågkraft.

4. KONTAKTMYNDIGHETENS UTLÅTANDE

Bedömningsprogramskedet är en viktig del av MKB-förfarandet och därför borde programmet utarbetas noggrant. Kontaktmyndigheten bedömer programmet ur den synvinkel som lagen och förordningen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning förutsätter av bedömningsprogrammets innehåll, och framför kompletteringsbehov med beaktande av den inlämnade responsen.

I det följande skedet, dvs. i bedömningsbeskrivningen ska enligt MKB-förordningens 10 § alla de uppgifter som förutsätts enligt 9 § dessutom presenteras i övrigt granskad och justerad form.

Sammanfattning

Sammanfattningen är liksom bedömningsprogrammet kortfattad. Där behandlas dock i stort sett alla centrala ärenden. I bedömningsbeskrivningen bör även beaktas hur täckande sammanfattningen är. Av sammanfattningen bör alla väsentliga faktorer och resultat av bedömningen framkomma.

Projektbeskrivning

Uppgifterna om projektet, projektets syfte, planeringsskede, läge, markanvändningsbehov och projektets anknytning till övriga projekt har beskrivits i bedömningsprogrammet. I detta skede finns det dock behov av kompletteringar, vilka måste beaktas i bedömningsbeskrivningen.

Den projektansvariges övriga vindkraftsprojekt i Österbottens och Södra Österbottens landskapsförbunds områden borde i det följande skedet beskrivas lite noggrannare så att den totala kapaciteten och totalkonsekvenserna av dem skulle framkomma. Det finns bl.a. orsak att beskriva den planerade anslutningen av hela projektgruppen till stam- eller regionelnätet för att skapa en bättre helhetsbild av de gemensamma konsekvenserna.

Det finns även orsak att i någon form presentera övriga kända vindkraftsprojekt utöver bolagets egna eftersom ett stort antal projekt tillsammans inverkar på utvecklingen av stam- och regionelnätet. Projekt som ska påbörjas i form av MKB-projekt samt projekt som Västra Finlands miljöcentral fattat beslut om när det gäller behovet av MKB-förfarande finns till påseende på miljöcentralens webbsidor.

Kontaktmyndigheten anser att det är synnerligen viktigt att de gemensamma konsekvenserna av projektet på Finnsätret och projektet i Norrskogen bedöms. I synnerhet om det inte görs någon separat MKB för projektet på Finnsätret.

Även andra stora projekt som påverkar regionens elnät bör framföras. Punkten Elöverföring bör ses över så att den överensstämmer med den verkliga situationen. Elöverföringen är en väsentlig del av projekthelheten.

Allmän beskrivning av miljöns nuvarande tillstånd

Beskrivningen av miljöns nuvarande tillstånd bör göras mera omfattande och uppgifterna bör korrigeras i bedömningsbeskrivningsskedet för att ge en helhetsbild av projektområdet.

Vid punkten om markområdenas ägoförhållanden vore det till fördel att i någon form även presentera ägoförhållandena för de områden som avgränsar till projektområdet, eftersom vissa konsekvenser även riktas utanför det egentliga projektområdet.

Under punkten om planläggningssituationen beskrivs landskapsplanen och delgeneralplanerna för Norrnäs och Yttermark samt strandgeneralplanen för Närpes som har rättsverkan. Inga planutdrag eller beskrivningar medföljer dock. Även planens målsättningar, planläggningsbestämmelser och planeringsanvisningar osv. bör till lämpliga delar ingå, eftersom läsaren inte annars kan få en tillräckligt klar bild av hur planerna påverkar styrningen. Utdraget ur landskapsplanen (ännu inte fastslagen) bör vara stort för att bättre läsbarhet ska kunna tryggas. I bedömningsbeskrivningen bör beskrivningen av planläggningssituationen kompletteras. Planerna har alltid en väsentlig betydelse för möjligheterna att genomföra projektet samt för tidtabellerna. Dessutom saknas en karta som beskriver byggnaderna i närheten av projektområdet. I beskrivningsskedet måste detta kompletteras och hela projektområdet ingå. Det finns uppenbarligen byggnader och vid utredning av dem måste det säkerställas eventuellt beviljade eller aktuella tillstånd eller tillståndsansökningar. Även övriga väsentliga funktioner och i synnerhet känsliga och lättstörda mål bör utredas och läggas fram.

Behandling av alternativ

I projektet finns endast två alternativ, nollalternativet och alternativ 1. I alternativ 1 konstateras bl.a. att "Förutom storleken försöker man i bedömningen också granska och optimera de enskilda vindkraftverkens placering och konsekvenser". Granskningsförfarandet har inte beskrivits.

För att tydliggöra jämförelsen bör det ytterligare undersökas om detta granskningskedje kan göras till ett eller flera tydliga alternativ.

Enligt kontaktmyndighetens uppfattning skulle det av samma orsak ha varit nödvändigt att ta med en mindre vindkraftspark som ett alternativ.

Det få antalet alternativ borde alltid motiveras och eventuellt bortlämnade alternativ beskrivas. I bedömningsprogrammet har frågan inte behandlats noggrannare.

Konsekvenser och utredning av dem

Bedömningsprogrammet innehåller en kort beskrivning av miljökonsekvenserna under vindkraftverksprojektets byggnadsskede och aktiva driftsperiod genom att bedöma dem på förhand. De konsekvenser som bedöms och som presenteras under punkten Sammandrag och som har listats under punkten Bedömningsuppgift avviker dock från varandra. De är visserligen jämlöpande, men de borde framföras enhetligt under olika punkter. I bedömningsbeskrivningsskedet bör motstridiga uppgifter undvikas.

Konsekvenserna kan bl.a. vara långvariga/permanenta eller kortvariga eller endast verka under byggnadstiden. Konsekvenser under byggnadstiden riktas enligt programmets förhandsbedömning särskilt till jordmånen och naturen. Permanenta/långvariga förändringar orsakas bland annat för landskapet. Målinriktningen av konsekvenser under byggnadstiden och det aktiva driftsskedet borde bedömas under samma rubriker som det aktiva driftsskedet, inte utifrån konsekvenskälla. I rubrikerna och gruppindelningen av de olika konsekvenserna vore det tydligare att använda definitioner enligt MKB-lagens 2 § om målen för konsekvenserna som utgångspunkt för strukturen.

Förutom de konsekvenser som bedömts vara betydande bör vid bedömningen av miljökonsekvenser även beaktas andra konsekvenser som upplevts betydande och som framkommer i utlåtandena och åsikterna. Frågor som framkommit bör i någon form behandlas i bedömningsbeskrivningen. Brister i bedömningsprogrammet under denna rubrik av bristfälliga uppgifter om de metoder och antaganden som används vid anskaffningen och behandlingen av källmaterial. Metoder som använts vid utredningarna samt deras bakgrund och antaganden bör presenteras tydligt i bedömningsbeskrivningen eftersom de i detta skede delvis har förblivit förteckningsmässiga möjligheter som det är svårt att ta ställning till. Detta gör bedömningsbeskrivningen till en större utmaning som förutsätter större insats.

Användningen av det befintliga materialet som en del av utredningarna är naturligtvis ändamålsenligt, men lämpligheten bör granskas och även motiveras före användningen, och dessutom kompletteras med nya utredningar och tillräckligt terrängarbete så att materialet passar bedömningen i fråga. I bedömningsprogrammets källförteckning finns endast inhemska källor. Det är känt att det finns många typer av internationella utredningar och undersökningar av miljökonsekvenserna av vindkraftsprojekt som kan utnyttjas i bedömningsbeskrivningsskedet, dock med särskilt beaktande av ovan nämnda randvillkor om lämplighet och uppdatering.

Konsekvenser för markanvändningen

Under punkten framförs vilka utredningar om områdets nuvarande användning som planeras. Under punkten nämns inte alls hur och i vilken utsträckning konsekvenserna utreds eller åt vilket håll konsekvenserna anses inverka i eller utanför projektområdet, utan det konstateras endast att "*Beträffande planerad markanvändning utreds planläggningar på olika nivåer och andra planer, gällande tillstånd samt skyddsområden.*" De riksomfattande målen för områdesanvändningen har framförts, men ingenting nämns om justeringen av dem. Statsrådet tog ställning till vindkraftsbyggandet i sitt beslut 13.11.2008 om översyn av de riksomfattande målen för områdesanvändningen. "I landskapsplaneringen skall för kust och

fjällområdenas del anges vilka områden som bäst lämpar sig för utbyggnad av vindkraft. Vindkraftverken skall i första hand koncentreras till enheter som omfattar flera kraftverk".

Konsekvenser för människor

Under punkten listas konsekvenser som ska utredas samt i form av exempel flera olika metoder för utredning av metoder. Det finns orsak att använda metoderna på ett omfattande sätt för att få en mångsidig bild. Olika befolkningsgrupper bör beaktas. Miljökonsekvenser som riktas till människor omfattar enligt definitionerna i MKB-lagen konsekvenser för människors hälsa, levnadsförhållanden och trivsel. Bullerkonsekvenser och skuggbildningar riktas i synnerhet till människor och det vore ändamålsenligt att placera dessa under samma punkt. De konsekvenser som riktas till djur skulle i detta fall räknas till naturkonsekvenser. För bullrets del bör även infraljudets andel utredas. Bulleruppföljning bör även tas med i uppföljningsprogrammet. Under denna punkt är det orsak att fästa uppmärksamhet vid förebyggande och lindring av skadliga konsekvenser. Några metoder har nämnts i programmet.

Konsekvenser för naturen

Konsekvenserna för naturen har samlats under rubriken "Konsekvenser under drifttiden". I denna punkt behandlas konsekvenserna för fågelbeståndet, naturen, skyddsvärdena, naturskyddsområdena och hotade organismarter.

Bland konsekvenserna under byggtiden bör man även bedöma hur bullret påverkar organismerna, exempelvis fågelbeståndet, och försöka förlägga arbetet till en sådan tidpunkt att det orsakar så få olägenheter som möjligt under förökningstiden.

Vid utredning av konsekvenserna för fågelbeståndet under byggtiden är det ändamålsenligt att så noggrant som möjligt samla den befintliga informationen och erfarenheten om områdets flyttningsträckor, rast- och födoområden samt om häckningsfågelbeståndet för att få en långsiktigare bild av områdets värden. Eftersom vindkraftsparkernas konsekvenser för fågelbeståndet är betydande, är det nödvändigt att göra en fågelutredning under häckningstiden både på våren och på hösten samt att utreda det flyttande fågelbeståndet, även under höstflyttningen. Utredning av beståndet av skogshönsfåglar i projektområdet är särskilt viktigt.

I utredningarna bör man följa standardiserade metoder vid riksomfattande fågelinventering (Koskimies & Väisänen 1988, Koskimies 1994). I denna såsom i alla naturinventeringar bör man dessutom följa Finlands miljöcentrals miljöhandbok (109) om naturutredningar och bedömning av konsekvenser för naturen – vid planläggning, MKB-förfarande och Natura-bedömning” (endast på finska: ”Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi – kaavoituksessa, YVA-menettelyssä ja Natura-arvioinnissa”). Även i uppföljningen av vindkraftsparkens konsekvenser bör fågelbeståndet beaktas.

I bedömningsprogrammet konstateras att förekomsten av naturtyper som är värdefulla enligt naturvårds-, skogs- och vattenlagen kommer att utredas, såsom även förekomsten av utrotningshotade naturtyper i området (jfr. Suomen ympäristö 8: Suomen luontotyyppien uhanalaisuus). Redaktörer Anne Raunio, Anna Schulman och Tytti Kontula). Resultaten av utredningarna bör beaktas vid placeringen av vindkraftverken. Det skulle vara bra att nämna om det finns speciella livsmiljöer (ML) och naturtyper (VL) enligt skogslagen och vattenlagen och märka ut dem på kartan. Av arterna i bilaga IVa i habitatdirektivet bör också förekomsten av övriga arter förutom flygekorrar utredas. Utöver detta skulle främst fladdermössen som förekommer ända upp vid Vasas breddgrader komma i fråga.

Konsekvenserna för naturen fordrar bl.a. att vägplanen syns på kartan, eftersom uttryckligen konsekvenserna under byggtiden konstateras vara störst för naturen. I fråga om naturkonsekvenserna ser konsekvensområdets avgränsning ut att vara i regel tillräcklig. Sättet som bedömningsprogrammet framskrider på i fråga om Naturabedömningarna och utredningen av förekomsten av hotade arter ser i detta skede ut att vara tillräckligt.

Konsekvenser för landskapet

Den framförda landskaps- och kulturmiljöanalysen bör också utsträckas till värdefulla kulturlandskapsområden av landskapsintresse och till fritidsbebyggelsen. Granskningsområdet för landskapskonsekvenserna är omfattande, vilket är motiverat. Vid gränsen eller inom gränsen ligger Närpes ådals kulturlandskapsområde och vyerna västerifrån från havet. Områden som är nationellt värdefulla med avsikt på värnandet av landskapet har sannolikt påverkat gränsdragningen. Användning av virtuella modeller är nödvändigt för att åskådliggöra konsekvenserna.

Landskaps- (och buller-) konsekvenserna har inte specificerats från fall till fall exempelvis i fråga om terrängtopografin och växtligheten. Området är flackt, vilket förser bedömningen av verkningsområdet med egna särdrag, vilka bör beaktas i bedömningsbeskrivningen.

Övrigt

Projektets riskgranskning, beskrivning av vindkraftverkets livscykel, osäkerhetsfaktorer och antaganden, metoder för minskning av skadliga konsekvenser samt uppföljning av konsekvenser kommer enligt bedömningsprogrammet att presenteras i bedömningsbeskrivningen. Inte heller i dessa punkter redogörs det för med vilka metoder eller antaganden man närmar sig dessa teman.

Programmet för uppföljning av konsekvenser i samband med bedömningsbeskrivningen bör utarbetas för hela projektets livscykel. Under tidens gång kan det ske ändringar i till exempel bullernivån.

Deltagande

Deltagandet har beskrivits och ordnats på behörigt sätt. Även framöver är det viktigt att vara i nära kontakt med i synnerhet markägarna och invånarna och aktörerna i närområdet.

I vissa MKB-projekt, exempelvis vägprojekt, har ett gemensamt besök på projektplatsen tillsammans med de som är intresserade av ärendet, varit en form för deltagande. Vid besöket kan deltagarna direkt ställa frågor i anslutning till ärendet. Detta förfarande kan också till lämpliga delar rekommenderas i vindkraftsprojekt. De presenterade utredningsförfarandena vid konsekvenser som riktar sig till människor är för sin del goda metoder för deltagande.

I bedömningsprogrammet beskrivs deltagandet i MKB-processen. Efter MKB-förfarandet beslutar den projektansvarige huruvida projektet ska genomföras och i vilken form. Genomföring av projektet fordrar dessutom plan- och tillståndsförfaranden, i samband med vilka hörandet ännu preciseras.

Svenska Österbottens jaktvårdsdistrikt föreslår att den lokala jaktvårdsföreningen och jaktklubben/-klubbarna reserveras tillfälle att delta i projektets fortsatta planering. Svenska Österbottens producentförbund (ÖSP) anser att de måste inbjudas som medlem i uppföljningsgruppen och att uppföljningsgruppen bereds möjlighet att på ett synligt sätt påverka miljökonsekvensbedömningens kvalitet.

Rapportering

Bedömningsprogrammet är till sin allmänna utformning tydligt, helt tvåspråkigt, men knapphändigt. Bedömningsprogrammets struktur kunde vara mera noggrann, då skulle kanske i synnerhet metoder och antaganden för bedömning av konsekvenser bli beskrivna på ett mera systematiskt sätt. En tydligare gruppindelning av konsekvenser vid punkten där konsekvenserna bedöms skulle vara till fördel för läsbarheten. Exempelvis under punkten Konsekvenser för naturen kunde man placeras Konsekvenser för fågelbeståndet och Konsekvenser för hotade sjur. I gruppindelningen ingår nu både konsekvenser såsom buller och konsekvensobjekt, vilket inte är ändamålsenligt.

I rapporteringen bör i fortsättningen fästas uppmärksamhet vid bl.a. projektets visuella åskådliggörande sett från ett längre avstånd samt ur de personers perspektiv som bedriver verksamhet och vistas i området. I bedömningsprogrammet skulle det redan ha funnits ett behov av några exempel.

I bedömningsprogrammet finns tydliga modellillustrationer av vindkraftverken och fundamentalternativen. Kartorna i bedömningsprogrammet är tryckta i färg och delvis lättlästa men något för små. Skalan varierar och en del faktorer är svåra att jämföra eller urskilja utan tilläggskartor. I bedömningsbeskrivningsskedet finns det behov av att åskådliggöra höjdskillnaderna i terrängen.

Sammandrag och anvisningar för det fortsatta arbetet

Bedömningsprogrammet tar huvudsakligen upp de frågor som MKB-lagen och –förordningen fordrar. I programmet finns brister som bör rättas till och behov av kompletteringar, men dessa kan enligt kontaktmyndighetens uppfattning korrigeras i bedömningsbeskrivningsskedet. Ur MKB-förordningens synvinkel består den svagaste programdelen av förordningens 9 § moment 1 punkt 4); och de metoder som används vid anskaffning av material samt antaganden i samband med metoderna. I informationen och i bedömningsbeskrivningen bör centrala ändringar framföras på ett tydligt sätt samt brister eller motstridigheter i programmet korrigeras i beskrivningen. Bristerna i detta program är huvudsakligen desamma som konstaterats i tidigare program för vindkraftsprojekt.

Bedömningsprogrammet kan dock huvudsakligen anses t uppfylla innehållskraven enligt förordningen i tillräcklig utsträckning, trots de framförda bristerna.

De ovan nämnda ändrings-, korrigerings- eller kompletteringsbehoven i kontaktmyndighetens utlåtande bör beaktas i bedömningsbeskrivningen, och i beskrivningen bör även framgå på vilket sätt de har beaktats. Även övriga korrigeringar, väsentliga frågor eller förslag samt konsekvenser som ansetts eller upplevts betydande och som presenterats i utlåtandena och åsikterna som har lämnats in till kontaktmyndigheten bör beaktas och behandlas i följande skede. Konsekvenserna som har ansetts vara betydande bör också framgå av utredningarnas prioritering eller noggrannhet. Bedömningsbeskrivningen bör i sin helhet utformas noggrant för att bedömningen ska bli tillräckligt omfattande.

5. UTLÅTANDET FRAMLAGT TILL PÅSEENDE

Miljöcentralen skickar sitt utlåtande för kännedom till de som har gett utlåtande och till dem som har framfört åsikter. Dessutom hålls kontaktmyndighetens utlåtande framlagt till påseende under en månads tid på den officiella anslagstavlan i Närpes stad och i huvudbibliotek i Närpes under deras tjänste- eller öppethållningstider. Dessutom läggs utlåtandet ut på Västra Finlands miljöcentrals webbsidor på adress: www.miljo.fi/lసు/mkb-aktuella. Kontaktmyndigheten har skickat den projektansvarige kopian av alla utlåtanden och åsikter. De ursprungliga handlingarna uppbevaras i Västra Finlands miljöcentrals arkiv.

Direktör	PERTTI SEVOLA Pertti Sevola
Överinspektör	EGON NORDSTRÖM Egon Nordström
Avgift	4370 €

Fastställande av avgiften och sökande av ändring i avgiften

Avgiften har fastställts enligt avgiftstabellen i miljöministeriets förordning om de regionala miljöcentralernas avgiftsbelagda prestationer (1387/2006). En betalningsskyldig som anser att ett fel har begåtts vid fastställande av avgiften kan skriftligen yrka på rättelse av avgiften hos Västra Finlands miljöcentral inom sex månader från att avgiften påfördes.

Sändlista

EPV Tuulivoima Oy, mot avgift

För kännedom

De som har gett utlåtande och framfört åsikt

Miljöministeriet

Finlands miljöcentral, bifogat 2 kopior av bedömningsprogrammet